

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตร
ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล

จัดทำโดย นางพัชรรัตน์ ลี้มศิริกุล
รหัส 93051

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 93
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2564

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตร
ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล

จัดทำโดย นางพัชรรัตน์ ลิ่มศิริกุล
รหัส 93051

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 93
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2564

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักรับบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

ปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

กำจร ตติยทวี

อาจารย์ที่ปรึกษา

เชิดศักดิ์ สันติวรฤทธิ

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์น้อย และไม่ทันต่อความต้องการใช้ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาให้ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน รวมถึงเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนาภาคเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ภายในปี 2565 โดยยกระดับการจัดทำและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรเพื่อเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศการเกษตรให้มีความครอบคลุม ครบถ้วน ทันสมัย และน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรแห่งชาติ หรือ Big Data ด้านการเกษตร โดยศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ภายใต้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 สร้างมิติใหม่ของวงการเกษตรสู่ Digital Thailand 4.0 โดยร่วมกันพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบงาน (Interoperability) สู่รัฐบาลดิจิทัลตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพบว่า ยังมีจุดอ่อนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข คือ ขาดการดำเนินงานเชิงรุก การมีส่วนร่วมการบูรณาการงานยังมีน้อย มีการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายและแตกต่างกันมาก ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลงานไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากไม่ทันเวลา จำเป็นต้องมีการแก้ไขและพัฒนา ผู้เขียนจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ในตำแหน่งรองเลขาธิการ ด้านผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ภายใต้กรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ Thailand e-Government Interoperability Framework (TH e-GIF) เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างระบบปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถให้บริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จในเชิงอิเล็กทรอนิกส์ จุดเดียวกัน ด้วยการพัฒนาเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างระบบที่แตกต่างกันได้อย่างอัตโนมัติ (Interoperability) ภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกัน ด้วยการจัดทำมาตรฐานครอบคลุมข้อกำหนดวิธีการ มาตรฐานทางเทคนิค และมาตรฐานด้านข้อมูล รวมถึงออกแบบโครงสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

และมาตรฐานด้านการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ลดปัญหาของโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการแลกเปลี่ยน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างขีดความสามารถและขับเคลื่อนการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตร ภายใต้วิธีการพัฒนาระบบบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านมุมมองทั้งด้านนโยบาย ทิศทาง ข้อมูล ธุรกรรม และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงระบบข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของหน่วยงาน โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล เพื่อพัฒนาเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างระบบที่แตกต่างกันได้อย่างอัตโนมัติ แบ่งกระบวนการเป็น 10 ระยะ ประกอบด้วยระยะที่ 1 การเตรียมการเบื้องต้น ระยะที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อการบูรณาการและการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบได้อย่างอัตโนมัติและให้บริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ระยะที่ 3 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านธุรกรรม ระยะที่ 4 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านข้อมูล ระยะที่ 5 สถาปัตยกรรมด้านระบบงาน ระยะที่ 6 สถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี ระยะที่ 7 การศึกษาความเป็นไปได้ในเชิงลึก ระยะที่ 8 การวางแผนการดำเนินงานเบื้องต้น ระยะที่ 9 การกำกับและดูแลการบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และระยะที่ 10 การปรับปรุงมาตรฐานการบูรณาการในกลุ่มงาน ผลที่ได้ คือ ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร (Big Data Exchange Services) ที่เชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตรอย่างอัตโนมัติ ภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อนำไปสู่การสร้างระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว และเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ภายในปี 2565

การขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ผู้บริหารที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ 1. การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ วางแผนสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทั้งในระดับนโยบายและระดับแผนปฏิบัติการ กำหนดเงื่อนไขของข้อจำกัด ทางเลือก ความสำคัญเร่งด่วน และการคาดการณ์แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต 2. การตัดสินใจ (Decision Making) ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ทันสถานการณ์ 3. การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Base Management) ปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล 4. ความสามารถในการสื่อสาร ต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน มีทักษะในการถ่ายทอดความคิดและชักจูง เพื่อให้การขับเคลื่อนข้อเสนอบรรลุเป้าหมาย 5. การเป็นผู้นำแบบ Proactive /Trust เป็นผู้นำที่ทีมและผู้ที่เกี่ยวข้องศรัทธา สร้างทีมเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร และ 6. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตร ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) รุ่นที่ 93 ประจำปี พ.ศ. 2564 ของวิทยาลัยนักรบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ในการจัดทำรายงานการศึกษานี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร. ปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้กำลังใจ และสร้างพลังบวก ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ รศ.นพ. กำจร ตติยกวี และท่านอาจารย์เชิดศักดิ์ สันติวรฤทธิ ที่ได้คำแนะนำเพิ่มเติมจนรายงานฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนเจ้าหน้าที่โครงการทุกคน ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดฝึกอบรมอย่างทุ่มเทมา ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่สนับสนุนให้ผู้เขียนได้รับโอกาสเข้าฝึกอบรมในครั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้เขียนเป็นอย่างมาก รวมทั้งได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์กับเพื่อนร่วมรุ่นที่ล้วนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถจากหลากหลายสาขาวิชาชีพ ถึงแม้จะอยู่ในช่วงเวลาสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ก็ตาม ขอขอบคุณบุคลากรสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ กลุ่ม GP15 ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในการนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการดำเนินงานในอนาคต ต่อไป

นางพัชรารัตน์ ลีมีศิริกุล

11 มิถุนายน 2564

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	4
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	5
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	6
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	6
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	9
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	21
3. แผนพัฒนาตนเอง	23
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	23
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	27
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	30
บรรณานุกรม	31
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	33

สารบัญภาพ (ถ้ามี)

ภาพที่ 1 การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	2
ภาพที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	7
ภาพที่ 3 กรอบแนวทางการเชื่อมโยงของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ TH e-GIF	11
ภาพที่ 4 Workflow การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกรณีไม่มีและมีการเชื่อมโยงข้อมูล	14
ภาพที่ 5 กระบวนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของ สศก. โดยใช้ กรอบแนวทางการเชื่อมโยงของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (TH e-GIF)	20
ภาพที่ 6 ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรรายสินค้า : ปาล์มน้ำมัน	20

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดหัวข้อการศึกษาเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

2.1.1 ปัญหาและความท้าทาย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) มีวิสัยทัศน์ มุ่งสู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการพัฒนาภาคการเกษตรและเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติภายใน ปี 2565 โดยมีพันธกิจและเป้าหมาย คือ จัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร โดยยกระดับเพื่อเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรมีความครอบคลุม ครบถ้วน ทันสมัย และน่าเชื่อถือ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร รายสินค้า ทั้งพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำด้านการผลิต และการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาและมาตรการทางการเกษตร จัดทำทำที่และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ จัดทำดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตร วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตรจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ พัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์และพยากรณ์โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติการในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มผลิตภาพภาคการเกษตร นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ คือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร นโยบาย และมาตรการด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรของประเทศ

บริบทภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ซึ่งได้ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 3 ปี และ 20 ปี พบว่า

1) จุดแข็ง มีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรทั้งในและต่างประเทศ โครงสร้างองค์กรมีการแบ่งส่วนงานชัดเจนสอดคล้องกับภารกิจ และบุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถิติ และเศรษฐศาสตร์

2) จุดอ่อน คือ เทคโนโลยีที่มีอยู่ใช้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินงานเชิงรุก ขาดการมีส่วนร่วม และการบูรณาการงานยังมีน้อย บุคลากรบางส่วนขาดการเรียนรู้เทคโนโลยีและ

ความรู้ใหม่ ๆ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีวิธีการจัดทำและจัดเก็บข้อมูลที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลงานไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากไม่ทันเวลา

3) โอกาส คือ เทคโนโลยีปัจจุบันมีความก้าวหน้าช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลและติดต่อสื่อสารได้เร็ว นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศ และผู้รับบริการทั้งภาครัฐ ผู้ประกอบการ เกษตรกรมีความต้องการและยอมรับข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร

4) อุปสรรค คือ นโยบายด้านการเกษตรขาดความต่อเนื่อง แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และขาดการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภาพที่ 2)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร			
จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน 2. มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับ สถาบันการศึกษา และองค์กรทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่หลากหลาย และครอบคลุมความรู้ด้านเศรษฐกิจการเกษตร ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีทางวิชาการใหม่ๆ 3. โครงสร้างองค์กรมีการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับการกิจ และสนับสนุนเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี 4. มีศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เป็นศูนย์กลางการจัดทำ Big Data ด้านการเกษตร และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตร และธรรมชาติของข้อมูล 5. มี พ.ร.บ. เศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522 สนับสนุนการทำงาน สศก. 6. บุคลากรมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษา วิจัย จัดทำนโยบาย และประเมินผล 7. มีความพร้อมด้านข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศและต่างประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควรและไม่ทันเวลา 2. เทคโนโลยีที่มีอยู่ไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ 3. ทิศทางด้านนิมิตหมายของ สศก. ไม่ชัดเจน ขาดการดำเนินการเชิงรุก และขาดการมีส่วนร่วม 4. การประชาสัมพันธ์และการนำเสนอ ผลงานให้สาธารณชนรับรู้มีน้อย 5. บุคลากรบางส่วนขาดการเรียนรู้เทคโนโลยีและความรู้ใหม่ที่นำไปใช้ในการทำงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีก้าวหน้าช่วยให้เข้าถึงข้อมูลและติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว 2. ผู้รับบริการทั้งภาครัฐและเอกชน มีความต้องการและยอมรับข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตรของ สศก. 3. องค์กรระหว่างประเทศให้การสนับสนุนด้านวิชาการด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การติดตาม และการประเมินผล 4. ผู้บริการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และบุคลากรภายนอกให้ความสนใจ ยอมรับ การติดตามและประเมินโครงการ ด้านนโยบายภาคการเกษตร 5. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศของหน่วยงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายรัฐบาลเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้นโยบายด้านการเกษตรขาดความต่อเนื่อง 2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานไม่ให้ความร่วมมือทำให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 3. สถานการณ์การค้าของโลก และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้บุคลากรปรับตัวไม่ทัน 4. แผนงานโครงการของหน่วยงาน กษ. ยังไม่ตอบสนองเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ กษ.

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.1.2 สภาพปัจจุบัน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการของ สศก. พบว่า ยังมีปัญหาหรือจุดอ่อน คือ ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์น้อย และไม่ทันต่อความต้องการ ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรมีการแบ่งการจัดทำตามภารกิจ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วม ทำให้วิธีการจัดทำจัดเก็บ และบริหารจัดการข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มีความหลากหลาย และแตกต่างกันมาก ซ้ำซ้อน แยกส่วน และไม่เป็นเอกภาพ เจ้าหน้าที่ใช้เวลาในการประสานขอข้อมูล รวบรวม ประเมิน

คุณภาพข้อมูล จัดเก็บ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งบุคลากรบางส่วนขาดความรู้ด้านดิจิทัลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ดังนั้น สศก. จึงควรบูรณาการในการจัดทำและจัดเก็บข้อมูลภายใน สศก. ในระบบดิจิทัล เพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ลดปัญหาของโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการแลกเปลี่ยน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบที่แตกต่างกันอย่างอัตโนมัติ เพื่อสร้างขีดความสามารถและขับเคลื่อนการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในบริการอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานได้มากขึ้น บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ก่อให้เกิดนวัตกรรมบริการผู้รับบริการ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และรวดเร็ว

2.1.3 ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

จากปัญหาข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ที่มีการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย แตกต่างกัน ซ้ำซ้อน และแยกส่วน เช่น ใช้รหัสอ้างอิงที่แตกต่างกัน รูปแบบและชนิดของข้อมูลต่างกัน การอ้างอิงมาตรฐานต่างกัน จัดหมวดหมู่ต่างกัน กำหนดกรอบความถูกต้องต่างกัน ความหมายรายการข้อมูลต่างกัน เป็นต้น ขาดการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลภายใน สศก. ส่งผลกระทบต่อการยกระดับการจัดทำและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรเพื่อเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ จำเป็นต้องจัดทำมาตรฐานเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบงานด้านสารสนเทศการเกษตรต่าง ๆ ร่วมกันอย่างอัตโนมัติ ภายใน สศก. ในระบบดิจิทัล ที่มีมาตรฐานข้อมูล มาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูล มาตรฐานรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล และมาตรฐานด้านเทคนิค มีการกำหนดกติกากลาง และข้อตกลงร่วมต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สามารถทำได้อย่างอัตโนมัติ ต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นเอกภาพ พัฒนาไปสู่ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ร่วมกับการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลผ่านระบบประมวลผลที่มีการวิเคราะห์เชิงลึก (Artificial Intelligence: AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการออกแบบและตัดสินใจเชิงนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การกำกับติดตามและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาการบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลมากขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลด้านสารสนเทศการเกษตรที่มีหลากหลายกลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐทั้งภายในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกชน (ผู้ประกอบการด้านสินค้าเกษตร) และประชาชน (เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร นักวิจัย นักวิเคราะห์ข้อมูล) ในบริบทการใช้งานที่มีความแตกต่างกัน สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้สะดวก รวดเร็ว โดยต้องคำนึงถึงการควบคุมการเข้าถึง และใช้ข้อมูล โดยมีการกำหนดกฎกติกาที่เหมาะสมกับแต่ละบริบท คำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลของผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและเหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนาเชื่อมโยงให้เกิดประโยชน์จริงต่อผู้เกี่ยวข้อง

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากความจำเป็นในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของ สศก. สู่ระบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตรที่มีความแตกต่างภายในหน่วยงาน สศก. ได้อย่างอัตโนมัติ โดยใช้แนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แนวคิดการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ (Integrated Management) แนวคิดการวางแผนโครงการ (Project Planning) แนวทางการทำงานแบบเชิงกลยุทธ์ แนวคิดด้าน Digital Transformation และกรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ Thailand e-Government Interoperability Framework (TH e-GIF) ตามหลักการ แนวคิด และข้อเสนอแนะนโยบาย ดังต่อไปนี้

2.2.1 หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ

1) แนวคิดการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ (Integrated Management) ในมิติการขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีปัจจัยของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน และผู้นำที่ริเริ่มความร่วมมือ

2) แนวคิดการวางแผนโครงการ (Project Planning) ขั้นตอนการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งกลไกที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนงานและโครงการที่ดีต้องแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์และความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีรายละเอียด กิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างครบถ้วน เข้าใจง่าย และเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันตลอดโครงการ มีกำหนดระยะเวลาและงบประมาณอย่างชัดเจนและเหมาะสม และมีตัวชี้วัด วิธีการติดตาม และประเมินผลที่ชัดเจน

3) แนวทางการทำงานแบบเชิงกลยุทธ์ สามารถกำหนดขอบข่ายและวิเคราะห์ปัญหาแนวทางแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้หลักเหตุและผล รวมถึงการวางแผนปฏิบัติงานที่สามารถระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนด

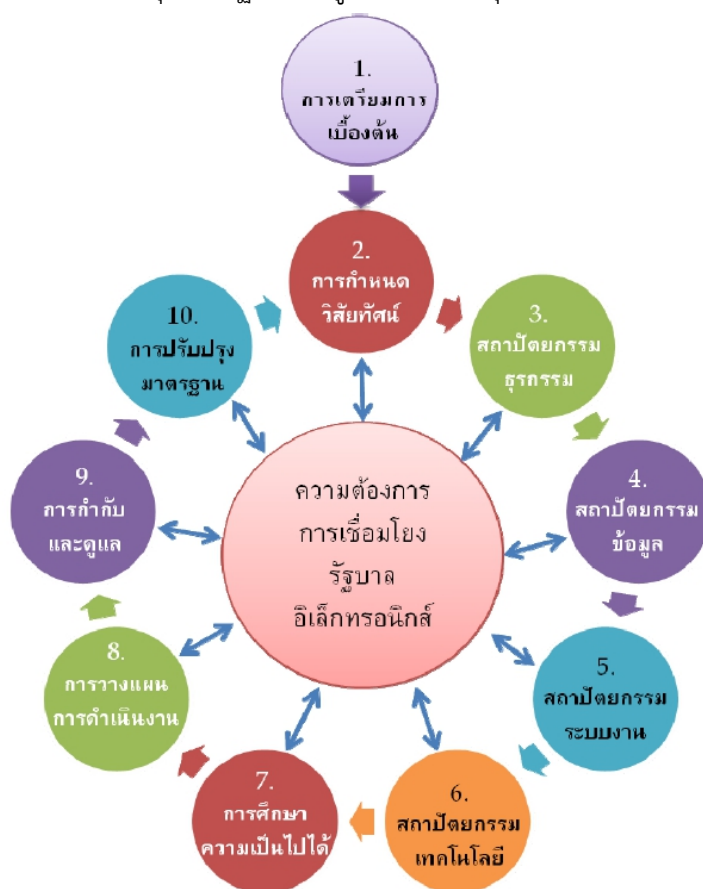
4) แนวคิดด้าน Digital Transformation การเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการข้อมูลจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลที่มีปริมาณมาก และหลากหลายมิติ (Big Data Analytics) รวมทั้งต้องมีการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ข้อมูลจากภายในและภายนอกในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งต้องการความรวดเร็วในการเชื่อมโยงข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่ต้องการใช้ (Dash Board) รวมทั้งการเผยแพร่สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ (Digital Transformation) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกัน มีองค์ประกอบย่อยช่วยผลักดัน Digital Transformation ให้ประสบความสำเร็จ 4 ด้าน คือ

- (1) บุคลากร/องค์กร ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยี มีความคล่องตัว (Agile) และต้องสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Culture) ในองค์กร
- (2) ข้อมูลและการวิเคราะห์ ต้องรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงธุรกิจ และมีเป้าหมายการใช้ข้อมูลที่ชัดเจน
- (3) เทคโนโลยี ในองค์กรต้องมีเทคโนโลยีทำให้สามารถทำงานได้ทันทีทันใดอย่างมีประสิทธิภาพ และอาจต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ที่สอดคล้องกับความจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรให้สามารถสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้รับบริการได้ดีขึ้น
- (4) ระบบนิเวศน์ องค์กรที่ประสบความสำเร็จในการทำ Digital Transformation ส่วนมากอาศัยพันธมิตร และสร้างการมีส่วนร่วมที่ให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ ทั้งนี้แนวทางการทำ Digital Transformation อาจเริ่มต้นในลักษณะ Top-down มีกลยุทธ์มาจากผู้บริหารสูงสุด หรืออาจเป็น Bottom-up เริ่มจากหน่วยธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง และอาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ Customer Journey ต่าง ๆ ขององค์กร จากนั้นมาพิจารณาว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร
- 5) กรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ Thailand e-Government Interoperability Framework (TH e-GIF) เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถให้บริการร่วมแบบเปิดเสร็จในเชิงอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวกัน ด้วยการบูรณาการเชื่อมโยงระบบข้อมูลภายในหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูล และการปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือกระบวนการทำงานระหว่างระบบสารสนเทศที่มีความแตกต่างกันได้อย่างอัตโนมัติ ด้วยการจัดทำมาตรฐานครอบคลุมข้อกำหนดวิธีการ และมาตรฐานทางเทคนิค มาตรฐานด้านข้อมูล กติกาการตั้งชื่อ และออกแบบโครงสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และมาตรฐานด้านการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ลดปัญหาของโครงสร้างและรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการแลกเปลี่ยน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างขีดความสามารถและขับเคลื่อนการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตร ภายใต้วิธีการพัฒนาระบบบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านมุมมองทั้งด้านนโยบาย ทิศทาง ข้อมูล ธุรกรรม และด้านเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงระบบข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของหน่วยงาน โดยมีวิธีการพัฒนาแบ่งกระบวนการเป็น 10 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการเบื้องต้น

ระยะที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อการบูรณาการและการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

- ระยะที่ 3 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านธุรกรรม
 ระยะที่ 4 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านข้อมูล
 ระยะที่ 5 สถาปัตยกรรมด้านระบบงาน
 ระยะที่ 6 สถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี
 ระยะที่ 7 การศึกษาความเป็นไปได้ในเชิงลึก
 ระยะที่ 8 การวางแผนการดำเนินงานเบื้องต้น
 ระยะที่ 9 การกำกับและดูแลการบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
 ระยะที่ 10 การปรับปรุงมาตรฐานการบูรณาการในกลุ่มงาน (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 กรอบแนวทางการเชื่อมโยงของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ TH e-GIF
 ที่มา : กรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ 2.0

2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อมูล

จากวิสัยทัศน์ของผู้เขียนที่ต้องการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน ที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการพัฒนาภาคการเกษตรและเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติภายในปี 2565 เพื่อตอบสนองนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการพัฒนาฐานข้อมูล Big Data

ด้านการเกษตร และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศของหน่วยงานที่มีความแตกต่างได้อย่างอัตโนมัติ เพื่อนำไปสู่การสร้างระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถให้บริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เพื่อการบริหารและให้บริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตรในทุกมิติ ผู้รับบริการ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก หน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรไปใช้ในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับเกษตรกร ภาคเอกชน นักวิจัย และนักวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการผลิต การตลาด วิเคราะห์ วิจัย ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูล ดังนี้

1) ด้านสารสนเทศการเกษตร ประกอบด้วย การศึกษา วิจัยและพัฒนา วางแผนและจัดทำข้อมูลการเกษตรเกี่ยวกับการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร วิเคราะห์ผลและรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร พัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรและความเสียหายจากการเกิดภัยธรรมชาติ โรค แมลงศัตรูที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร จัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และข้อมูลเชิงพื้นที่จากภาพถ่ายดาวเทียม ในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) เพื่อใช้สนับสนุนการวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร การวางแผนพัฒนาการเกษตรและการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ จัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการในด้านการเกษตร จัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล ระบบคอมพิวเตอร์ และเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2) ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วย การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร วิจัยเทคโนโลยีการผลิตและระบบการจัดการฟาร์มในเชิงเศรษฐกิจ วิจัยแนวทางการแปรรูปสินค้าเกษตรและการทำธุรกิจของสถาบันเกษตรกร วิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร วิจัยผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจสูงสุดจากการใช้ทรัพยากรในฐานะเป็นปัจจัยการผลิต

3) ด้านการเสนอแนะนโยบาย มาตรการและวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนงานและงบประมาณ ประกอบด้วย การศึกษา วิเคราะห์ประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบาย มาตรการ จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนพัฒนาเขตเกษตรเศรษฐกิจ แผนพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจการเกษตรเฉพาะ การจัดทำงบประมาณ วิเคราะห์

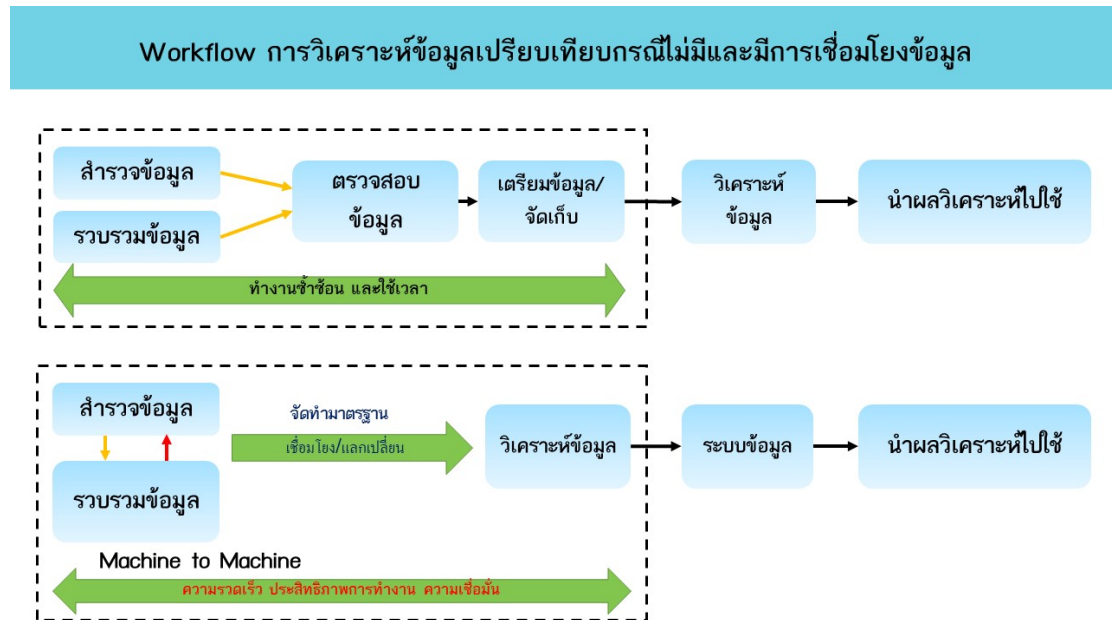
ความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ ประมวลผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวง การพัฒนาเกี่ยวกับประชากรเกษตร สินเชื่อการเกษตรและการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กร เกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกรแห่งชาติ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการการเชื่อมโยง เครือข่ายเพื่อการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และการลงทุน ติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ นโยบายเกษตร ต่างประเทศ ตลอดจนข้อเสนอแนะนโยบายและทำที่ในการเจรจาการค้าและการลงทุนภาคการเกษตร ข้อตกลงและเงื่อนไขด้านการค้าสินค้าเกษตร ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ มาตรการเยียวยาเพื่อรองรับผลกระทบ จากการปฏิบัติตามพันธกรณี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร และความมั่นคง ด้านอาหาร

4) ด้านการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การศึกษา พัฒนาเทคนิค ระบบ การติดตามประเมินผล ให้คำปรึกษาด้านการติดตามและประเมินผลแก่หน่วยงานอื่นในสังกัด ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ดำเนินการประเมินผลความสำเร็จและผลกระทบ ของการดำเนินงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และโครงการ ต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือ จากต่างประเทศ และเสนอผลการติดตาม ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบาย และแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่น ๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5) ด้านศูนย์กลางข้อมูลเกษตรแห่งชาติ พัฒนาระบบข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตร ของทุกภาคส่วน ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตรจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ติดตามวิเคราะห์ผลกระทบ ทางเศรษฐกิจการเกษตรจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ และแนวทาง มาตรการการช่วยเหลือ พัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และพยากรณ์โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาและจัดทำ มาตรฐานข้อมูลและสิทธิการเข้าถึงข้อมูล และจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล

โดยกระบวนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรเริ่มจากจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ด้วยวิธีการสำรวจ การรายงานข้อมูลและสถานการณ์ จากเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ และข้อมูลทุติยภูมิ จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน/เอกชนที่เกี่ยวข้อง จาก Social Media มาทำการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลตามหลักวิชาการทางสถิติ และเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้ได้ ข้อมูลและสารสนเทศการเกษตรที่มีคุณภาพตามภารกิจของแต่ละสำนัก/ศูนย์/กอง (ภาพที่ 4) จะเห็นว่าข้อมูลในแต่ละกระบวนการจัดทำ และจัดเก็บ มีความแตกต่างกัน ช้ำซ้อน และไม่ใช่ออกภาพ โดยเฉพาะประเด็นการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน แยกส่วน ใช้เวลาในการรวบรวม สังเคราะห์ และ วิเคราะห์ข้อมูล บางครั้งไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน และความต้องการใช้

ของผู้รับบริการ เพราะขาดการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบที่แตกต่างอย่างอัตโนมัติ ภายใน สศก. ร่วมกัน อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานเป้าหมายในการเป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนาภาคการเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ภายในปี 2565

ภาพที่ 4 Workflow การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกรณีไม่มีและมีการเชื่อมโยงข้อมูล

ที่มา : ผู้จัดทำ

2.2.3 แนวทางในการพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งเน้นการปฏิรูปภาคการเกษตรของประเทศ และขับเคลื่อนให้เป็นกระทรวงที่ก้าวล้ำทันสมัย ยกกระดับการบริการสู่ประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการเกษตร จึงได้มีการขับเคลื่อนนโยบายเทคโนโลยีเกษตร 4.0 และเพื่อให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม สู่ยุคดิจิทัลทรานสฟอร์มเมชัน (Digital Transformation) ในการขับเคลื่อนการจัดทำ Big Data ด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้ สศก. เป็นหน่วยงานหลักในการเป็น "ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ" หรือ ศูนย์ Big Data ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตรของทุกภาคส่วน สู่ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว และบรรลุเป้าหมายของ สศก. ในการยกระดับการจัดทำและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรเพื่อเป็นศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ สศก. จึงควรผลักดันนโยบายขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล โดยการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระหว่างระบบที่แตกต่างอย่างอัตโนมัติภายในหน่วยงานของ สศก. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ภายใต้กรอบแนวทาง TH e-GIF เพื่อทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบงาน บริหารจัดการข้อมูลที่มีการจัดเก็บด้วยซอฟต์แวร์ที่มีความแตกต่างกันให้มีมาตรฐานข้อมูลกลาง มาตรฐาน

ของข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลของเจ้าหน้าที่ เกิดการใช้ทรัพยากรด้านไอซีทีให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความเป็นเอกภาพ เพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จของการดำเนินโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล กับหน่วยงานภายนอก และสร้างมูลค่าเพิ่มในบริการอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานได้มากขึ้น บริการแบบเบ็ดเสร็จ ก่อให้เกิดนวัตกรรมบริการผู้รับบริการ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น โดยเริ่มการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงาน การปรับระบบงาน และกระบวนการทำงานในองค์กรให้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกันของข้อมูล เพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการจัดเก็บข้อมูล การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างครบถ้วน สะดวก รวดเร็ว รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนปฏิบัติการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ บริบทของประเทศและโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ขั้นตอนปฏิบัติแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 แนวทางในการพัฒนางานด้านสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ภายใน สศก.

- 1) สร้างการตระหนัก การมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล เพื่อการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระหว่างระบบที่แตกต่าง อย่างอัตโนมัติภายในหน่วยงานของ สศก.ให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มียุทธศาสตร์ความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง
- 3) จัดทำมาตรฐานและเชื่อมโยงข้อมูล โดยบูรณาการการทำงานด้านสารสนเทศ การเกษตร ในรูปคณะทำงาน
- 4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานที่มีความชำนาญ (สำนักงาน รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์) เพื่อเพิ่มเทคนิคทางวิชาการใหม่ ๆ
- 5) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ปรับระบบงานและกระบวนการ ทำงานในองค์กรให้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของข้อมูลร่วมกัน ปรับกระบวนการทำงาน ด้านสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ภายใต้กรอบ TH e-GIF (ระยะที่ 1-8) โดยเชื่อมโยงข้อมูล สารสนเทศการเกษตรภายใน สศก.
- 6) ติดตามประเมินผล อย่างสม่ำเสมอเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในแต่ละช่วงเวลา
- 7) ให้บริการ e-Service API และ Open Data เพื่อให้ผู้รับบริการทุกภาคส่วนเข้าถึง ข้อมูลได้ง่ายและสะดวก

ระยะที่ 2 ดำเนินโครงการ ใช้งานและบำรุงรักษา (ภายใน และภายนอก กระทรวงเกษตร และสหกรณ์)

- 1) สร้างการตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ด้านดิจิทัล
- 3) จัดทำมาตรฐานและเชื่อมโยงข้อมูล โดยบูรณาการการทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร ในรูปคณะทำงาน
- 4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศการเกษตร
- 5) ปรับกระบวนการทำงานด้านสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ภายใต้กรอบ TH e-GIF (ระยะที่ 1-10) โดยเชื่อมโยงข้อมูลด้านสารสนเทศการเกษตรภายใน-ภายนอก สศก.
- 6) ติดตามประเมินผล อย่างสม่ำเสมอเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในแต่ละช่วงเวลา
- 7) ให้บริการ e-Service API และ Open Data เพื่อให้ผู้รับบริการทุกภาคส่วนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก

การดำเนินการภายใต้กรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (TH e-GIF) ในการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล เพื่อผลักดันให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระหว่างระบบที่แตกต่าง อย่างอัตโนมัติ ภายในหน่วยงานของ สศก. เป็นการเพิ่มขีดความสามารถและขับเคลื่อนการปฏิบัติการร่วมระหว่างระบบสารสนเทศให้บรรลุเป้าหมายด้วยการกำหนดมาตรฐานกลาง มีขั้นตอนปฏิบัติตามกรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (Thailand e-Government Interoperability Framework : TH e-GIF) ฉบับที่ 2.0 พ.ศ. 2553 แบ่งกระบวนการเป็น 10 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการเบื้องต้น หน่วยงานหลัก คือ ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ดำเนินการประชุม/สัมมนาสำนัก/ศูนย์/กอง ที่เกี่ยวข้องภายใน สศก. เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำมาตรฐานข้อมูล ความต้องการในการพัฒนา กำหนดแนวทางและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศการเกษตร เป็นการศึกษาและวิจัยเพื่อกำหนดแนวคิดเบื้องต้น ผลที่ได้รับ คือ สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และตารางเทียบการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน

ระยะที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อการบูรณาการและเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ โดยศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ดำเนินการจัดประชุม เพื่อนำเสนอรายงานแนวคิด

เบื้องต้นของแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล จากระยะแรก มาพิจารณา เพื่อให้ผู้บริหารแต่ละสำนัก/ศูนย์/กอง และผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจแนวทางและเห็นด้วย กับแนวคิด นำข้อเสนอที่ได้มาปรับปรุงรายงานแนวคิดเบื้องต้นของระบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผลที่ได้รับ คือ แนวทางและระบบข้อมูลของแต่ละหน่วยงานที่ชัดเจน ความเห็นชอบในแนวทางโครงการ ของผู้บริหาร แนวทางการวิเคราะห์ความต้องการในรายละเอียด ความเป็นไปได้ทางเทคนิค กฎระเบียบ กลไกองค์กรและสังคม

ระยะที่ 3 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านธุรกรรม คือจัดทำทัศนภาพธุรกิจ พิจารณา ขั้นตอนการดำเนินการในปัจจุบัน และขั้นตอนที่เสนอให้มีการปรับปรุงใหม่เพื่อการทำงานที่ดีกว่า ในอนาคต ดำเนินการโดยเจ้าของข้อมูลและระบบงานที่ให้บริการ โดยมุ่งเน้นที่กระบวนการ ทางธุรกรรมในมุมมองของการให้บริการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าใจขั้นตอนการไหลของ กระบวนการ และความสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานในภาพรวมของหน่วยงานที่ต้องการบูรณาการ เชื่อมโยงระบบสารสนเทศเข้าด้วยกัน ผลที่ได้รับคือ การวิเคราะห์และนำเสนอกระบวนการดำเนินงาน ด้วยภาพสัญลักษณ์ที่ชัดเจน และเข้าใจตรงกัน

ระยะที่ 4 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล การกำหนดมาตรฐานข้อมูลร่วม และลดความซ้ำซ้อนรายการข้อมูล และการประกาศใช้งานมาตรฐานข้อมูลร่วมชุดใหม่ ดำเนินการหาข้อตกลงในการปรับลดชื่อรายการ ข้อมูลที่มีความหมายเหมือนกันให้เหลือเพียงชื่อเดียว และสร้างความสอดคล้องกับเงื่อนไขการจัดเก็บ ข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับการบูรณาการระบบสารสนเทศให้สามารถ ปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทำให้สามารถพัฒนาระบบบริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จได้ในอนาคต ทำให้หน่วยงานใช้ข้อมูลร่วมกันได้ และลดปัญหาความแตกต่างของข้อมูล โดยใช้มาตรฐานกลาง ที่ได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานชื่อรายการข้อมูลของประเทศ (National Standardized Data Set) ในการกำหนดชื่อรายการและเงื่อนไขในการจัดเก็บ การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านข้อมูล ประกอบด้วย ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐาน สร้างความสอดคล้อง และลดความซ้ำซ้อนรายการข้อมูล และขั้นตอนการกำหนดชื่อรายการข้อมูลสำหรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ขั้นตอนการสร้างแบบจำลอง ข้อมูลของเอกสารตามมาตรฐานที่กำหนด และขั้นตอนกติกากการตั้งชื่อและออกแบบโครงสร้างเอกสาร ผลที่ได้รับคือ เกิดมาตรฐานรายการข้อมูลสำหรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ แบบจำลองข้อมูล และ โครงสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ระยะที่ 5 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านระบบงาน ดำเนินการจัดกลุ่มหรือ จัดความสัมพันธ์ของระบบงาน เพื่อบริหารจัดการข้อมูลและรองรับกระบวนการทางธุรกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ แลกเปลี่ยนข้อมูลกันเอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้งานได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์

ที่เปลี่ยนแปลง ผลที่ได้รับคือ สถาปัตยกรรมด้านระบบงานใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 6 การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี เป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน เช่น คุณลักษณะเฉพาะทางเทคนิค ด้านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย-ลูกข่าย อุปกรณ์อื่น ๆ และซอฟต์แวร์พื้นฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่ปัจจุบัน และในอนาคตตามแผนที่จะดำเนินการจัดทำต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประเมินสถานการณ์ในอนาคต รวมถึงเทคโนโลยีต่างๆที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรฐานทางเทคนิคที่เหมือนกันในการสื่อสารแบบเซอร์วิสเซระหว่างระบบข้อมูล เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบข้อมูลที่ใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกันได้ ผลที่ได้รับคือ ทราบความต้องการในการเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยีเดิมเป็นเทคโนโลยีใหม่ ที่จะสามารถรองรับระบบงานใหม่

ระยะที่ 7 การศึกษาความเป็นไปได้ในเชิงลึก กำหนดขอบเขตของระบบ รายละเอียดและประเภทของความต้องการ การใช้ระบบงาน แนวโน้มและลักษณะของการพัฒนาโครงการนำร่อง มูลค่าการลงทุนในระบบพัฒนา ทรัพยากรที่ต้องการ (เงิน บุคลากร เทคนิค) เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงลึกให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจในแง่ทางเลือกที่เหมาะสม แนวทางในการพัฒนาระบบที่ควรดำเนินการ (พัฒนาแบบเต็มรูปแบบ หรือแบ่งรอบขั้นตอน) และประโยชน์ที่เห็นได้ชัดเจนเมื่อมีการนำเอาระบบบริการร่วมอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ผลที่ได้รับคือ รายงานผลการศึกษาที่ให้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจ

ระยะที่ 8 การวางแผนการดำเนินงานเบื้องต้น เมื่อผู้มีอำนาจตัดสินใจให้ดำเนินการ คณะทำงานหรือหน่วยงานหลัก (ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ) จัดประชุมเพื่อตั้งคณะบริหารโครงการที่ประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับนโยบาย รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ด้านบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร (2) ระดับประสานนโยบายและแผนงาน ผู้อำนวยการหรือผู้เชี่ยวชาญสำนัก/ศูนย์/กอง ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและภูมิภาค เจ้าหน้าที่วิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และชำนาญการ เจ้าหน้าที่วิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการควบคุมงาน การจัดการโครงการ และสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับชำนาญการพิเศษ ชำนาญการ และ (3) ระดับปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่วิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการวิเคราะห์และออกแบบข้อมูล การพัฒนาระบบงาน โครงสร้างพื้นฐานของระบบคอมพิวเตอร์ ระดับชำนาญการพิเศษ ชำนาญการ และปฏิบัติการ และจัดตั้งคณะทำงาน 2 คณะ คือ คณะทำงานด้านกระบวนการและเอกสาร และคณะทำงานด้านเทคนิค คณะบริหารโครงการดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรการจัดจ้างผู้พัฒนาและให้บริการระบบตลอดจนสร้างความร่วมมือกับสำนัก/ศูนย์/กองที่เกี่ยวข้อง ผลที่ได้รับ คือ คณะบริหารโครงการ และคณะทำงานด้านต่าง ๆ

ระยะที่ 9 การกำกับและดูแลการบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ จำเป็นต้องมีกระบวนการกำกับและดูแล รวมถึงการลดความเสี่ยงต่าง ๆ ในระหว่างการพัฒนาระบบ ใช้หลักการบริหารจัดการโครงการที่ชัดเจนตลอดโครงการ มีแผนงานโครงการในรายละเอียด เพื่อกำหนดกิจกรรมมอบหมายงาน และติดตามงานอย่างใกล้ชิด มีบทบาทและกิจกรรมที่ชัดเจน ของคณะผู้บริหารโครงการ คณะทำงาน และผู้พัฒนาระบบ

ระยะที่ 10 การปรับปรุงมาตรฐานการบูรณาการในกลุ่มงาน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องขยายการเชื่อมโยงทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และธุรกิจ ทั้งภายใน และต่างประเทศ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น จำนวนระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่จะได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานร่วมจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และเทคโนโลยีสื่อสารสำหรับการแลกเปลี่ยน เซอร์วิสก็จะมีพัฒนาต่อยอด

การพัฒนาโครงการนับตั้งแต่ระยะที่ 1 – ระยะที่ 8 จะอยู่ในช่วงการวางแผน การดำเนินโครงการ ซึ่งในขั้นตอนการจัดทำสถาปัตยกรรม ในระยะที่ 3 ถึงระยะที่ 6 มีหลายขั้นตอนย่อยที่สามารถดำเนินงานคู่ขนานกันคือ การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านธุรกรรม การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านข้อมูล การจัดทำสถาปัตยกรรมด้านระบบงาน และการจัดทำสถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี ระยะที่ 9 การกำกับและดูแลการบูรณาการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์จะอยู่ในช่วงดำเนินโครงการ และระยะที่ 10 การปรับปรุงมาตรฐานการบูรณาการในกลุ่มงาน จะอยู่ในช่วงการใช้งาน และบำรุงรักษา (System Maintenance)

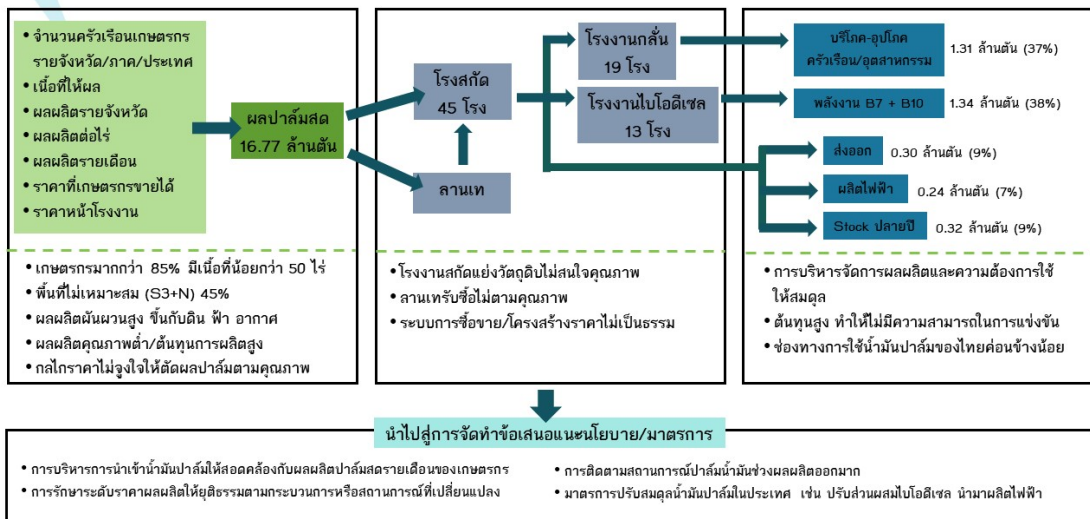
จากการขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล ผลที่ได้ คือระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร Big Data Exchange Services ที่เชื่อมโยงข้อมูลและปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบสารสนเทศการเกษตรภายในหน่วยงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อย่างอัตโนมัติ เพื่อนำไปสู่การสร้างระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการร่วมมือบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (API Open data Dashboard และ Application) และเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จของการบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายในการเป็นองค์ชั้นนำการพัฒนาภาคการเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ภายในปี 2565 (ภาพที่ 5) และ (ภาพที่ 6)

กระบวนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของ สศก. โดยใช้ กรอบแนวทางการเชื่อมโยงของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (TH e-GIF)

ภาพที่ 5 กระบวนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของ สศก. โดยใช้
กรอบแนวทางการเชื่อมโยงของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (TH e-GIF)
ที่มา : ผู้จัดทำ

ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรรายสินค้า : ปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ 6 ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรรายสินค้า : ปาล์มน้ำมัน
ที่มา : ผู้จัดทำ

2.2.4 ปัจจัยความแห่งความสำเร็จ

- 1) การให้ความสำคัญจากผู้บริหารระดับสูง ต้องกำหนดเป้าหมาย และประกาศเจตนารมณ์ให้ชัดเจน และให้การสนับสนุนในทุกด้านอย่างจริงจัง
- 2) การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล และบุคลากรมีความพร้อมและตระหนักถึงความสำคัญ
- 3) มีหน่วยงานหลักในการจัดทำ กำกับ และดูแลข้อมูลสารสนเทศการเกษตรสู่ระบบดิจิทัล (ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ) ที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน ระบบฐานข้อมูล มาตรฐานข้อมูล และเทคนิคการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล
- 4) กลไกภายใต้คณะทำงานด้านสารสนเทศการเกษตรดิจิทัลของ สศก. ที่มีความสามารถ และการมีส่วนร่วมเพื่อวางแผน บริหารจัดการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- 5) ติดตามประเมินผลการดำเนินการ เพื่อทบทวน ปรับปรุง อย่างสม่ำเสมอ
- 6) ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน
- 7) ผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษา ที่มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

- 1) การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ จะต้องมีความสามารถในการวางแผนสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมสามารถระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทั้งในระดับนโยบาย และระดับแผนปฏิบัติการ รวมทั้งพิจารณากำหนดเงื่อนไขของข้อจำกัดทางเลือกที่มีในแต่ละช่วงเวลา ความสำคัญเร่งด่วน และการคาดการณ์แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- 2) การตัดสินใจ (Decision Making) วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ทันสถานการณ์
- 3) การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Base Management) มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- 4) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นส่วนสำคัญในการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนมากจากหลายหน่วยงาน จำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน ต้องมีทักษะและศิลปะในการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การนำเสนอ ทำความเข้าใจ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสรุปจับประเด็นตลอดจนทักษะในการถ่ายทอดความคิดและชักจูงโดยการเขียน พูด และนำเสนอ เพื่อให้การขับเคลื่อนข้อเสนอบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งได้รับการสนับสนุนอย่างชัดเจน

5) การเป็นผู้นำ แบบ Proactive/Trust เป็นผู้นำที่ทีม และผู้ที่เกี่ยวข้องศรัทธา ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการขับเคลื่อนข้อเสนอจำเป็นต้องสร้างทีม เครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร ต้องมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกัน ดังนั้นผู้นำต้องเป็นคนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดความสามัคคีในทีมและเครือข่าย เพื่อเกิดการร่วมมืออย่างจริงจังในการปฏิบัติงานร่วมกัน ลดต้นทุน ลดเวลา ส่งผลต่อความสำเร็จและภาพลักษณ์ขององค์กร

6) พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2560). *ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/bapp/strategic2560-2579.pdf> (วันที่สืบค้นข้อมูล 23 พฤษภาคม 2564).
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2553). *คู่มือการจัดทำมาตรฐานเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (ม.ป.ป.). *กรอบแนวทางเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ เวอร์ชัน 2.0*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ชนชาติ นุ่มนนท์. (2562). *กลยุทธ์สู่ความสำเร็จด้าน 'ดิจิทัล ทรานส์ฟอร์มเมชัน'* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/646871> (วันที่สืบค้นข้อมูล 23 พฤษภาคม 2564).
- ฉัตรินทร์ วุฒิชชาติ. (2562). *บทเรียนที่ต้องรู้ ในการก้าวสู่ Digital Transformation* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.ftpi.or.th/2019/32386> (วันที่สืบค้นข้อมูล 23 พฤษภาคม 2564).
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). (2562, 18 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1
- วัชรวิชญ์ กীরตติสุโตโรจน์. (2564). การตีโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิบัติการกับการจัดทำผลงานกลุ่ม (ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13). ใน *การฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รุ่นที่ 93*. ม.ป.ท.
- วัชรวิชญ์ กীরตติสุโตโรจน์. (2564). การตีโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิบัติการกับการจัดทำผลงานกลุ่ม. ใน *การฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รุ่นที่ 93*. ม.ป.ท.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). *ยุทธศาสตร์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/bapp/strategyofaoe20year.pdf> (วันที่สืบค้นข้อมูล 23 พฤษภาคม 2564).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2564). *สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2563*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (ม.ป.ป.). *ฐานข้อมูลเกษตรกรกรกลาง (Farmer ONE)* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.farmerone.org/> (วันที่สืบค้นข้อมูล 13 พฤษภาคม 2564).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_PlanOct2018.pdf (วันที่สืบค้นข้อมูล 23 พฤษภาคม 2564).

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). *จำนวน และร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามอุตสาหกรรม พ.ศ. 2556 - 2563* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://statbbi.nso.go.th/nso/nso_center/project/table/files/S-lfs-y/2563/000/00_S-lfs-y_2563_000_000000_00200.xls (วันที่สืบค้นข้อมูล 30 พฤษภาคม 2564).

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการนำเสนอสถิติ* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://statstd.nso.go.th/report/default.aspx> (วันที่สืบค้นข้อมูล 25 เมษายน 2564).

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แบบปริมาณลูกโซ่ ไตรมาสที่ 1/2564* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5174&filename=qgdp_page (วันที่สืบค้นข้อมูล 30 พฤษภาคม 2564).

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

นางพัชรรัตน์ ลีศิริกุล

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2528

ประสบการณ์การรับราชการ

พ.ศ. 2558 นักวิชาการสถิติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พ.ศ. 2561 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 นครสวรรค์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

พ.ศ. 2563 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

131 ถนนธราธิบดี ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130